

BIBLIOGRAFIE ȘI TEMATICĂ

pentru concursul de ocupare a postului de cercetător științific,

1 normă, pe durată determinată, în cadrul compartimentului "Arte vizuale și arhitectură – perioada medievală" a Institutului de Istoria Artei "G. Oprescu" al Academiei Române

I. BIBLIOGRAFIE:

- *** Istoria artelor plastice în România, vol. II, Editura Academiei R.S.R, București, 1970
- *** Iconostase din București, Secolele XVII-XIX, coord. Atanasia Văetiși, Ed. Cuvântul Vieții, 2017
- *** Moștenirea brâncovenească, coord. Doina Mândru, Ed. Centrului Cultural Palatele Brâncovenești, Mogoșoaia, 2008
- *** Repertoriul picturilor murale brâncovenești. I. Județul Vâlcea, Corina Popa, Ioana Iancovescu, Vlad Bedros, Elisabeta Negrău, Ed. UNArte, București, 2008.
- *** Stavropoleos: ortodoxie, artă, comunitate, Corina Popa, Constanța, Costea, Meridiane, 2002
- *** Un sfert de veac de la martiriul unui monument bucureștean. Mănăstirea Văcărești, coord. Anca Beatrice Todireanu, Ed. Monitorul Oficial, București, 2013.
- Daniel Barbu, Scrisoare pe nisip. Timpul și privirea în civilizația românească a secolului al XVIII-lea, Ed. Antet, București, 1996
- Violeta Barbu, „Sisteme de reprezentare populară a cultului marianic în Țările Romane în secolele XVII-XVIII” în SMIM, vol. 16, 1998, pp. 169-170.
- Victor Brătulescu, „Elemente profane în pictura religioasă” în BCMI, XXVII, fasc. 80, 1934, pp. 49-67.
- Victor Brătulescu, „Dascălii de zugrăvi Ioan și Mincu de la Râmnic și Argeș”, în MO, 1963, nr. 11-12, pp. 859-871
- Victor Brătulescu, „Zugrăvi de biserici din secolul al XVIII-lea și al XIX-lea” în GB, XVIII, 1959, nr. 3-4, pp. 269 – 281.
- Barbu Brezianu, „Rudimente de învățământ artistic la «zugravii de subțire» din Moldova și Țara Românească”, în SCIA-AP, nr. 1, 1962, pp. 79-105
- Eleonora Costescu, Începuturile artei moderne în sud-estul european, Ed. Litera, București, 1983
- Eleonora Costescu, „La gravure athonite et le paysage dans la peinture murale des Pays Roumains aux XVIIIe et XIXe siècles”, în ACIEB, 1971, București, vol. II, pp. 535-545.
- Radu Crețeanu, „L'influence des livres populaires sur les beaux-arts en Valachie aux XVIIIe et XIXe siècles”, în Synthesis, III, 1976, p. 101-120
- Radu Crețeanu, „Zugrăvi din județul Vâlcea”, în RMM-MIA, 1980, nr. 2, p. 88-96

Radu Crețeanu, „Tendințe filozofice în pictura murală a secolului al XVIII-lea”, în ARSL, coord. Răzvan Theodorescu, Academia de Științe Sociale și Politice, București, 1984, pp. 56-62

Ioana Cristache-Panait, „Bisericile de lemn din centrul Piemontului Getic: județele Olt, Vâlcea, Argeș”, în SCIA, Tom 42, 1995, pp. 29-63

Ana Dobjanschi, „Nume de zugravi bucureșteni din secolul al XVIII-lea identificate în colecția secției de artă veche românească a Muzeului de artă al R.S.R.” în RMM-M, nr. 7, 1977, pp. 57-63

Ana Dobjanschi, „Între rigoarea erminiei și libera inspirație. Pictura în jurul anului 1800, în ARSL, coord. Răzvan Theodorescu, Academia de Științe Sociale și Politice, București, 1984

Ana Dobjanschi, „Icoanele lui Radu Diaconu zugrav” în RMM, nr. 1, 1975, pp. 52-56

Ana Dobjanschi, Maria Georgescu, Icoane din Târgoviște (secolele XVI-XIX), Ed. Daim, București, 1998

Vasile Drăguț, Arta Brâncovenească, Ed. Meridiane, București, 1971

Ana Dumitran, „Un zugrav de elită: Grigore Ranite”, în AUA-SH, nr. 14/I, 2010, p. 83-98

Ana Dumitran, Stan Zugravul, Ed. Altip, Alba Iulia, 2011

Alexandru Duțu, Coordonatele culturii românești în secolul al XVIII-lea, Ed. pt. Literatură, București, 1968

Alexandru Efremov, Icoane românești, Ed. Meridiane, București, 2002

Alexandru Efremov, „Primul peisaj de concepție occidentală din pictura de icoane din Țara Românească” în RMM, 1974, pp. 69-74.

Ioana Ene, Icoane brâncovenești și posbrâncovenești din județul Vâlcea (1680-1730). Studiu și catalog, Ed. Offsetcolor, Râmnicu Vâlcea, 2011

Roman Ialomițeanu, Ion Luca Georgescu, „Zugravi care au pregătit apariția picturii laice și maeștrii ai picturii laice zugravi de biserici” în BOR, XCVI, nr. 9-12, septembrie-decembrie 1979, pp. 1141-1166.

Nicolae Ghika-Budești, „Evoluția arhitecturii în Muntenia și Oltenia”, vol. IV: „Noul Stil Românesc din veacul al XVIII-lea” în BCMI, XXIX, 1936

Olga Greceanu, Dicționarul zugravilor de subțire monahi și mireni, Ed. Idaco, București, 2013.

Vasile Grecu, Cărți de pictură bisericească bizantină, Cernăuți, 1936

Vasile Grecu, „Filosofi păgâni și Sibile în vechea noastră pictură bisericească”, în ATG, caietul 10, decembrie 1939-martie 1940, pp. 29-41

Ștefan Lemny, Sensibilitate și istorie în secolul XVIII românesc, Ed. Meridiane, București, 1990

Ioana Iancovescu, „Note asupra iconografiei unor innuri mariale în pictura brâncovenească”, în SCIA-AP, Tom 41, 1994, pp. 82-92

Ioana Iancovescu, „Les peintures de la chapelle de Mogoșoaia”, în RRHA-BA, XXXVI – XXXVII, 1999-2000, pp. 31-38

Nicolae Iorga, Zugravi noi și vechi, Academia Română, București, 1929

Ștefan Meteș, „Zugravii bisericilor române”, în ACMIT (1926-1928), Cluj, 1929, pp. 1-168

Maria Ana Musicescu, „Y-a-t-il un art «phanariote» dans les pays roumains? Quelques considérations préliminaires” în Symposium. L'Époque phanariote, Institute for Balkan Studies, Salonic, 1974, pp. 255-263

Maria Ana Musicescu, „Autour des notions de tradition, d'innovation et de renaissance dans la peinture du sud-est européen aux XVe-XIXe siècles” în RSSEE, XIV, 1976, pp. 67-79

Andrei Paleolog, Pictura exterioară în Țara Românească (sec. XVIII – XIX), Ed. Meridiane, București, 1984

- Cornelia Pillat, *Variațiuni pe teme date în arta medievală românească*, Ed. Vreimea, București, 2003
- Cornelia Pillat, „Pictura din interiorul bisericii Crețulescu”, în SCIA, XIV, 1967, pp. 209-296
- Cornelia Pillat, „Quatre églises de du departement d'Ilfov significatives pour l'art du Moyen Âge de la Valachie” în RRHA, nr. VI, 1969, pp. 81-121
- Cornelia Pillat, „Popa Dima zugravul”, în *Studia et acta Musei Nicolae Bălcescu*, 1969, pp. 354-363
- Cornelia Pillat, „Quelques aspects du thème de l'Apocalypse dans la peinture de la Valachie du XVIIIe siècle”, în RRHA-BA, Tom X, 402, București, 1973, pp. 129-165.
- Corina Popa, „L'iconographie de la peinture de l'exonartex des églises brancovanes” (I) și (II) , în RRHA, XLV, 2008, pp. 77-92 și RRHA, XLVI, 2009, pp. 17-34
- Corina Popa, „Pictura bisericii mănăstirii Hurezi – realitate artistică și culturală a veacului al XVII-lea, în SCIA, XXXIII, 1986, pp. 13-30
- Corina Popa, „Pictura murală românească în veacul al XVIII-lea. Confluente și diferențe” în *Noi cercetări în domeniul artei românești*, Academia de Științe Sociale și Politice, București, 1983, pp. 63-67
- Corina Popa, Ioana Iancovescu, *Mănăstirea Hurezi*, Ed. Simetria, 2009
- Voica Pușcașu, *Actul de ctitorie ca fenomen istoric în Țara Românească și Moldova până la sfârșitul secolului al XVIII-lea*, Ed. Vreimea, București, 2001
- Constantin Săndulescu-Verna, „Grigorie Frujinescu, începător al curentului realist în pictura românească”, în BOR, CIX, nr. 4-6, 1992, pp. 116-136
- Nicolae Stoicescu, *Repertoriul bibliografic al monumentelor feudale din București*, Ed. Academiei R.P.R., București, 1961
- Nicolae Stoicescu, *Bibliografia localităților și monumentelor feudale din România, I. Țara Românească*, vol. I-II, Ed. Mitropoliei Olteniei, Craiova, 1970
- Nicolae Stoicescu, „Cum se zugrăveau bisericile în secolul al XVIII-lea și în prima jumătate a secolului al XIX-lea”, în MO, XIX, nr. 5-6, 1967, pp. 408-429
- Mihai Dimitrie Sturdza, *Familii boierești din Moldova și Țara Românească: enciclopedie istorică, genealogică și biografică*, Ed. Simetria, București, vol. I-VI, 2004-2017.
- I.D. Ștefănescu, *Contribution a l'étude des peintures murales valaques*, Librairie Paul Geuthner, Paris, 1928.
- I.D. Ștefănescu, *La peinture religieuse en Valachie et en Transylvanie depuis les origines jusqu'au XIXe siècle*, Librairie Orientaliste Paul Geuthner, Paris, 1932.
- I.D. Ștefănescu, *Iconografia artei bizantine și a picturii feudale românești*, Ed. Meridiane, București, 1973
- Răzvan Theodorescu, *Civilizația românilor între medieval și modern. Orizontul imaginii (1550-1800)*, 2 vol, Ed. Meridiane, București, 1987
- Răzvan Theodorescu, „Câțiva «oameni noi», ctitori medievali” în *Itinerarii medievale*, Ed. Meridiane, 1979, pp. 37-94.
- Răzvan Theodorescu, „Structuri artistice și mentalități românești într-al XVIII-lea veac”, în ARSL, coord. R. Theodorescu, Academia de Științe Sociale și Politice, București, 1984, pp. 6-31
- Răzvan Theodorescu, „Istorie și profetie în arta Țării Românești la mijocul secolului al XVIII-lea”, în SCIA, T. 38, 1991.
- Anca Vasiliu, „Alegoriile în pictura murală brâncovenească”, în *Arta*, nr. 2, 1986, pp. 13-15

- Anca Vasiliu, „Pictura murală brâncovenească. Context cultural și trăsături stilistice” (I) și (II) în SCIA, XXIX, 1982, pp. 19-38 și SCIA, XXX, 1983, pp. 12-25
- Anca Vasiliu, „Între real și virtual în spațiul picturii murale din secolul al XVIII-lea”, în ARSL, coord. R. Theodorescu, Academia de Științe Sociale și Politice, București, 1984, pp.63-75
- Anca Vasiliu, „Brancovan mural painting and several aspects related to Greek postbyzantine art” (I) și (II), în RRHA, XXIV, 1987, pp. 3-18 și RRHA, XXV, 1988, pp. 45-63.
- Anca Vasiliu, „Sensuri ale ale transparenței în iconografia brâncovenească. Schitul Sfinții Apostoli al Mănăstirii Hurezi”, în SCIA, XXXVII, 1990, pp. 43-68
- Anca Vasiliu, „Un model de iconografie monastică de la începutul veacului al XVIII-lea”, în SCIA, T. 38, 1991, pp. 11-26
- Teodora Voinescu, „Școala de pictură de la Hurezi”, în Omagiu lui George Oprescu cu prilejul împlinirii a 80 de ani, Editura Academiei Republicii Populare Române, București, 1961, p. 573-587
- Teodora Voinescu, Pârșu Mutu zugravu, Ed. Meridiane, București, 1968
- Teodora Voinescu, „Un aspect mai puțin cercetat în pictura exterioară din Țara Românească: motivul sibilelor”, în SCIA-AP, Tom 17, nr. 2, 1970, pp. 195-210
- Teodora Voinescu, „Între «țărănesc» și «popular» în pictura românească de la sfârșitul Evului Mediu”, în SCIA-AP, Tom 20, 1973, nr.1, p. 21-28
- Teodora Voinescu, „Contribuții la o istorie a artei păturilor mijlocii: ctitorii de vătafi de plai din Țara Românească”, în SCIA-AP, 1973, Tom. 20, nr. 2, pp. 297-320
- Teodora Voinescu, „Un caiet de modele de pictură medievală românească”, în PVAR, vol. III, Ed. Academiei R.S.R., București, 1974, pp. 149-276
- Teodora Voinescu, Radu zugravu, Ed. Meridiane, București, 1978

Lista abrevierilor utilizate

- ACIEB = Actes du XIVE Congrès International des Études Byzantines, Bucharest, 6-12 sept., 1971
- ACMIT = Anuarul Comisiunii Monumentelor Istorice secția pentru Transilvania
- AO = Arhivele Olteniei
- ARSL = Arta românească în „Secolul luminilor”
- ATG = Artă și Tehnică Grafică
- AUA-SH = Annales Universitatis Apulensis. Series Historica
- BCMI = Buletinul Comisiunii Monumentelor Istorice
- BMI = Buletinul Monumentelor Istorice
- BOR = Biserica Ortodoxă Română
- GB = Glasul Bisericii
- MO = Mitropolia Olteniei
- PVAR = Pagini de veche artă românească
- RESEE = Revue dea études sud-est européennes
- RHSEE = Revue Historique du sud-est européen
- RMM = Revista Muzeelor și Monumentelor
- RMM-M = Revista Muzeelor și Monumentelor. Muzee
- RMM-MIA = Revista Muzeelor și monumentelor. Monumente istorice și de artă

RRHA = Revue Roumaine d'Histoire de l' Art
RRHA-BA = Revue Roumaine d'Histoire de l' Art. Serie Beaux-Arts
SCIA-AP = Studii și cercetări de istoria artei, Seria Artă Plastică
SMIM = Studii și materiale de istorie medie

II. TEMATICĂ:

Pictura murală și arta icoanei din Țara Românească în secolul al XVIII-lea.

Secretar științific interimar,
cercetător științific gradul I,

Constantin Ciobanu

